

Kultur- och Fritidsnämnden

2021-05-27

Revisionsrapport 2020 Grundläggande granskning Kultur- och Fritidsnämnden

Vi, av kommunfullmäktige i Gävle kommun utsedda förtroendevalda revisorer, har granskat Kultur- och Fritidsnämndens verksamhet.

I vårt arbete har vi anlitat sakkunniga från Gävle kommuns revisionskontor. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Nämnden ansvarar för att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och effektivt sätt med god intern kontroll och bedrivs enligt gällande reglemente, mål, ramar och styrdokument beslutade av fullmäktige samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Kommunstyrelsen ansvarar för styrning och uppföljning av enheternas arbete med intern kontroll.

Generella slutsatser för kommunen från grundläggande granskning 2020: Intern kontroll samt riskhantering

Nämndens arbete med intern kontroll förutsätter en löpande strukturerad process för att hantera risker som uppkommer för att målen inte kan uppfyllas.

Riskhantering är det vedertagna begreppet för denna process med delarna att identifiera risker för att målen inte uppnås, värdera och prioritera de risker som måste hanteras, hantering av och uppföljning av riskarbetet.

Kommunstyrelsens reglemente för intern kontroll från 1999 har brister och ger inte i tillräckligt hög grad stöd för nämndernas arbete. Idag genomförs riskanalysen på tjänstemannanivå och ett förslag till internkontrollplan läggs fram till nämnden för beslut. Arbetet dokumenteras i Stratsys och kommuniceras i nämnd/styrelse och mellan enhet och kommunstyrelsen. Nämnden är i begränsad omfattning involverad i processen.

Granskningen har visat att de viktigaste områdena att förbättra är:

- Nämndens delaktighet i hela riskhanteringsprocessen
- Tydlighet kring mål för verksamheten
- Analys av alla risker som riskerar att målen inte uppfylls
- Prioritering utifrån konsekvens och riskkostnad
- Löpande uppföljning i nämnd där incidenter, tillsynsrapporter med mera beaktas
- Löpande kommunikation om avvikelser med kommunstyrelsen

Sammanfattningsvis anser revisorerna:

- Kultur- och Fritidsnämndens verksamhet och måluppfyllelse har påverkats kraftigt av Covid-19.
- Vi konstaterar att Kultur- och Fritidsnämnden har hållit sig inom de ekonomiska ramar som fullmäktige gett och lämnar ett överskott med +13,4 mnkr. De minskade intäkterna på grund av Covid -19 har vägts upp av lägre personalkostnader samt statligt stöd i form av bland annat hyresreduktioner.
- Vi bedömer att nämndens interna kontroll behöver stärkas. För att den interna kontrollen ska anses vara tillräcklig, behöver nämnden vara delaktig i riskhanteringsprocessen och ha en uppföljning under året av den interna kontrollen.

Gävle 2021-05-27

Eva-Karin Hamilton
Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung
Revisionschef

Bilaga: Grundläggande granskning Kultur- och Fritidsnämnden

REVISIONSKONTORET

Kultur- och fritidsnämnden

Grundläggande granskning 2020

Grundläggande granskning 2020

Kultur- och fritidsnämnden

Nina Wennberg och Susanna Berglund, Revisionskontoret

Gävle kommun 2021-04-15

Dnr.21REK14

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Grundläggande granskning av Kultur- och fritidsnämnden	3
Bakgrund	3
Metod	3
Revisionskriterier	3
Begreppsförklaringar	4
Granskningsresultat	4
Reglemente	4
Föreslagna förändringar	5
Beslutade förändringar	6
Lagstiftning	6
Tillsynsmyndigheter	7
Målstyrning och måluppfyllelse	7
Ekonomistyrning	10
Riskhantering	12
Intern kontroll	13
Övrigt	15
Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande	16

Grundläggande granskning av Kultur- och fritidsnämnden

Bakgrund

Den grundläggande granskningen syftar till att ge de förtroendevalda revisorerna en grund för beslutet att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för nämnden i rapporteringen till kommunfullmäktige. Den skall också ge ett underlag till om kritik eller anmärkning ska framföras till nämnden.

I denna rapport tar det sakkunniga biträdet ställning till de grundläggande frågorna om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Den grundläggande granskningen i denna rapport är ett av underlagen för revisorernas bedömning om de ska tillstyrka att nämnden beviljas ansvarsfrihet.

Granskning av om räkenskaperna är rättvisande sker i granskningsrapporterna för Gävle kommuns delårsrapport och årsredovisning. Eventuella fördjupade granskningar rapporteras i separata revisionsrapporter.

Metod

De metoder som kommer att användas i granskningsarbetet är följande:

- Dokumentanalys
- Intervjuer/maillkontakter
- Löpande följa kallelser, handlingar och protokoll från nämnderna
- Dialogmöten där de förtroendevalda revisorerna samt sakkunniga biträden deltar.

Redovisningen för kommun och nämnder granskas dels översiktligt i delårsrapporten, dels i en mer omfattande granskning av årsredovisningen, vilket resulterar i separata rapporter.

Revisionskriterier

En utgångspunkt för granskningen är de övergripande styrdokument som finns för Gävle kommunkoncern alternativt Gävle kommun. Exempel på dessa är:

Övergripande: Fullmäktiges kommunplan med mål, uppdrag och ekonomiska ramar. Internkontrollreglemente och attestreglemente.

Nämnder: Reglementen, delegationsordningar, attestordningar
Tillsynsrapporter och beslut från de statliga organ som granskar myndighetsutövningen inom olika nämnder samt domstolsbeslut.

Begreppsförklaringar

Nedan följer en förklaring av de begrepp som yrkesrevisorerna använder vid sin bedömning:

Verksamhetens målstyrning

Begrepp:	Förklaring:
Ej ändamålsenlig	Förstärkningar i målstyrningen krävs
Ändamålsenlig	Fungerande målstyrning

Ekonomistyrning

Begrepp:	Förklaring:
Ej tillfredsställande	Anpassning till budget har inte skett. Avvikelse kan inte förklaras.
Tillfredsställande	Anpassning till budget har skett eller avvikelser kan förklaras.

Internkontroll

Begrepp:	Förklaring:
Bristfällig	Omedelbara förstärkningar krävs.
Tillräcklig	Fungerande internkontroll men behov av förstärkningar kan föreligga.

Granskningsresultat

Reglemente

Utöver det som föreskrivs i "Huvudreglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun", kommunallagen och annan författning gäller bestämmelserna i detta reglemente.

1 § Nämndens verksamhetsområden och uppgifter

1. kommunens kulturverksamhet,
2. symfoniorkester och konserthusverksamhet,
3. folkbiblioteksverksamhet i enlighet med Bibliotekslag (2013:801)
4. att konstverk och samlingar anskaffas till kommunen och får en betryggande förvaltning och vård,
5. kommunens konsthall och den offentliga konstnärliga utsmyckningen,
6. att bedriva kulturskoleverksamhet,
7. kommunens fritidsverksamhet, att främja förutsättningarna för en aktiv fritid

8. badanläggningar och kommunala friluftsbad,
9. fritidsgårdsverksamhet,
10. att bedriva simskoleverksamhet,
11. upplåtelse av idrottsanläggningar,
12. att främja förutsättningarna för friluftsliv,
13. konsumentvägledning,
14. budget- och skuldrådgivning till skuldsatta enligt 5 kap. 12 § socialtjänstlagen (2001:453)
15. ärenden inom nämndens verksamhetsområde om stöd och bidrag till föreningar, studieförbund och andra organisationer,
16. turistverksamhet när det gäller camping,
17. kommunens uppgifter enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte yttrande enligt lotteriförordningen (1994:1451),
18. barn- och ungdomsverksamhet inom de verksamheter som anges i punkterna ovan,
19. att tillsammans med Socialnämnden ta emot fristadskonstnärer.

2 § Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden får även besluta

1. om kulturpris, kulturstipendier och idrottsstipendier inom riktlinjerna för donation,
2. om avgifter vid uthyrning av nämndens lokaler och anläggningar, för tjänster från nämnden och i samband med symfoniorkesterns verksamhet,
3. i sådana mål och ärenden, där det ankommer på nämnden att föra kommunens talan och på kommunens vägnar träffa överenskommelser om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal och, med den begränsning som i varje särskilt fall kan vara föreskriven i lag eller fastställd av kommunfullmäktige, besluta om avskrivning av kommunens fordran.
4. att med bibehållet ansvar för verksamheten, träffa överenskommelse med annan om utförande av uppgifter som ankommer på nämnden.

Föreslagna förändringar

Kultur och fritidsnämnden				
§	Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse från nämnd	Yttrande från Styrning och stöd	Kommentar
1 § 4 p	att konstverk och samlingar anskaffas till kommunen och får en betryggande förvaltning och vård,	att konstverk och samlingar anskaffas till kommunen <i>samt att bevakning av verken sker för tryggad förvaltning och vård.</i>	Enligt förslag	Vård av konst ska gå i linje med det arbete som nu genomförs kring investeringsprocessen.
1 § 16 p	turistverksamhet när det gäller camping,	turistverksamhet när det gäller camping.	Enligt förslag	Punkten stryks då det inte bedrivs någon turistverksamhet med avseende på camping

Beslutade förändringar

Vi noterar att kommunfullmäktige beslutade under sitt sammanträde den 14 december 2020 att anta det upprättade förslaget på reviderat reglemente för nämnden.

Ny förvaltningsorganisation

Den nya förvaltningsorganisationen trädde i kraft 2019-01-01. Det innebär att fyra sektorer skapades: Utbildning, Vårld, Livsmiljö samt Styrning och Stöd. Kommunstyrelsen är nu anställningsmyndighet för all personal. Kultur- och Fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden har sitt tjänstemannastöd från sektor Livsmiljö.

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar
Den nya förvaltningsorganisationen trädde i kraft 2019-01-01. KS är nu anställningsmyndighet för all personal. Nämnden har ansvar för verksamheten. Möjligheterna att genomföra verksamheten är mycket beroende av personal. Har nämndens behov av personal tillgodosetts av KS via kompetensförsörjningsstöd och bemanningsenheten?	Nämnden upplever inte någon förändring i det vardagliga arbetet. Delegerat arbetsmiljöuppdrag från kommunstyrelsen till Livsmiljö Gävle. I framtiden förväntas förvaltningen kunna arbeta på ett smidigare sätt med kompetensförsörjning. Nämnden följer verksamheten nära på motsvarande sätt som tidigare och får ta del av resultat av medarbetarundersökningar. 2005 beställningar totalt för Livsmiljö t.o.m. augusti. I augusti 175 beställningar varav 115 är tillsatta.

Lagstiftning

Kommunallag (2017:725)
Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning
Bibliotekslag (2013:801)
Socialtjänstlag (2001:453)
Lotterilag (1994:1000)

Tillsynsmyndigheter

Dialogmöte med nämnden samt kompletterande frågor

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar
Vilka olika tillsynsmyndigheter finns för er verksamhet?	<ul style="list-style-type: none"> • Samhällsbyggnadsnämnden • Länsstyrelsen <p>Generellt för samtliga nämnder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkivmyndigheten • Justitiekanslern (JK) • Justitieombudsmannen (JO) • Förvaltningsrätten • Diskrimineringsombudsmannen (DO) • Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) • Konsumentverket
Finns pågående eller avslutat ärende från tillsynsmyndigheter som berör nämndens verksamheter? Finns det pågående eller nyligen avslutade rättsprocesser?	<ul style="list-style-type: none"> • Föreläggande på Fjärran Höjder kopplat till egenkontroll av legionella: 20KFN185 • En konkursförvaltare för ett produktionsbolag har lämnat in en stämningsansökan mot Gävle och Uppsala Konserthus: 20KFN183 • Avslutat ärende i Förvaltningsrätten angående avslag för subvention av entrébiljett till extremспорт: 18KFN229

Det avslutade tillsynsärendet har tagits upp för beslut i nämnden under sammanträdet i december. De två pågående tillsynsärendena har inte rapporterats till nämnden under året.

Målstyrning och måluppfyllelse

Kultur- och fritidsnämnden har fem mål som är desamma som kommunens övergripande mål. Inom två mål har egna indikatorer och mätvärden antagits.

Nämndens bedömning

Kommunfullmäktiges mål	
En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	 Indikatorer saknas

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor																					
<p>Röda indikatorer:</p> <p>[Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan] Omställningen på grund av covid-19, styrde om en del av programverksamheten till digitala kanaler, vilket inte kunnat lämpa sig på ett bra sätt för barn och ungdom.</p> <p>[Antal program direkt riktade mot barn och unga – bibliotek] Samma orsak som för Kulturtrappan (se ovan).</p> <p>[Andel elever med godkänt betyg i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år] Under vårterminen 2020 beslutade Utbildning Gävle att stoppa simundervisningen på grund av covid-19.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Indikator</th> <th>Utfall</th> <th>Målvärde</th> <th>Status</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan</td> <td>45</td> <td> 70%</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Antal program direkt riktade mot barn och unga - konserthus 1)</td> <td>50</td> <td> 20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek 2)</td> <td></td> <td> 60 %</td> <td>Större avvikelser</td> </tr> <tr> <td>Andel elever med godkänt betyg i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år 3)</td> <td>-6 %</td> <td> 5 %</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>1) Antal arrangemang för barn och unga på Konserthuset. Den raka utvecklingskurvan föranleds av förväntade effektiviseringskrav, dvs. målet är att bibehålla volym trots kraftigt minskat produktionsutrymme under planeringsperioden. 2) Andelen arrangemang för barn och unga i förhållande till totalt antal arrangemang som sker inom bibliotek. 3) Det totala antalet elever från förskoleklass upp till årskurs 4</p>	Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan	45	 70%		Antal program direkt riktade mot barn och unga - konserthus 1)	50	 20		Antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek 2)		 60 %	Större avvikelser	Andel elever med godkänt betyg i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år 3)	-6 %	 5 %	
Indikator	Utfall	Målvärde	Status																		
Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan	45	 70%																			
Antal program direkt riktade mot barn och unga - konserthus 1)	50	 20																			
Antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek 2)		 60 %	Större avvikelser																		
Andel elever med godkänt betyg i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år 3)	-6 %	 5 %																			
<p>Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.</p>	 <p>Tillsammans med säkerhetsavdelningen tog Kultur & fritid under 2018 fram en plan för utförande av trygghetsronder kring avdelningens fastigheter. Ronderna ska ligga till grund för att personal och besökare ska känna sig trygga både på väg till och från anläggningen och att lokalerna är trygga att vistas i. Målet är att alla anläggningar har rutiner och checklistor för att öka den faktiska och upplevda tryggheten på anläggningen för personal och besökare. Arbetet fortgår enligt plan. Trygghetsarbete är inlett på Andersbergs sporthall. Fritid har tillsammans med säkerhetsavdelningen och Idrottslärare från Andersbergsskolan gått en inledande rond. Arbetet är igång och trygghetsronden tillsammans med nyttjare och förvaltare planeras i september.</p> <p>I maj månad genomförde Gavlehov sin tredje trygghetsrond och årets första. Fyra trygghetsronder har genomförts i år vilket är det målvärdet för avdelningen fritid.</p> <p>Målvärdet NMI för idrott redovisas inte då indikatorn inte längre följs upp av SCB. En ny indikator har tagits fram och redovisas från 2021.</p>																				

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	● Indikatorer saknas
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	● Indikatorer saknas

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar
Finns problem med genomförandet av mål?	Corona påverkar deltagande i Kulturtrappan, antal program för barn och unga samt deltagande i simskoleundervisning.
Finns problem med genomförandet av uppdrag?	Flertalet uppdrag genomförs enligt plan. Effektiviseringar i lokaler och arbetet med ökad föreningsdrift delvis framskjutet i tid pga corona. Utredningar om närbibliotek och integrerade skolbibliotek fortgår men svårt att hitta tid pga KBC (Kultur- och bildningscentrum). Sätra skolbibliotek har nu liknande avtalsform som de övriga integrerade skolbiblioteken.

Nämndens analys av utfall

Nämnden bedömer att samtliga mål delvis uppnås.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Enligt kap 6 § 6 kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Detta framgår även i reglementet för Gävle kommuns styrelse och nämnder (Dnr.19KS455-29). I detta reglemente framgår vidare att nämnden har ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Vi noterar att nämnden förhåller sig till samtliga av fullmäktiges fem övergripande mål. Vi noterar att nämnderna i Sektor Livsmiljö Gävle valt att enbart ha de kommungemensamma målen och inte bryta ned till egna nämndmål som sedan är kopplade till de kommungemensamma målen. Detta är inget krav på nämnden men det skulle förtydliga vad det är nämnden ska göra i sina verksamheter för att bidra till de kommungemensamma målen.

Det finns inga mål där nämnden bedömer att utfallet blir att målet inte nås. Prognosen för delåret var att fyra av fem mål delvis förväntades

uppnås och att ett mål **[Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på]** helt skulle uppnås. Utfallet vid helår blev istället att samtliga mål bedöms som delvis uppfyllda. Anledningen till det är att prognosen vid delåret för indikatorn [Antal genomförda trygghetsronder i verksamheterna på anläggningarna] var att den skulle uppnås och flera trygghetsronder var inplanerade men inga ytterligare trygghetsronder genomfördes efter delåret.

Det finns ett mål som har tre röda indikatorer. Samtliga tre indikatorer är mot målet **[Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor]**. Målvärdet för [Andelen elever som tagit del av utbudet inom kulturtrappan] uppnås inte. Målvärdet var 70% och utfallet blev 45%. Detta beror på covid-19 där flera program har fått ställas in på grund av restriktioner och att digitala alternativ inte kunnat ersätta den ordinarie verksamheten på samma sätt. Utfallet för indikatorn [antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek] har också påverkats av pandemin och digitala alternativ har inte lämpat sig på samma sätt för barn- och ungdomsverksamheten. Utfallet för indikatorn [Andel elever med godkänt betyg i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år] blev - 6 % och målvärdet om 5 % uppnås således inte. Under vårterminen stoppades simundervisningen och endast åk 9 i grundskolan fortsatte att bedriva simundervisning.

Vi noterar slutligen att indikatorer saknas till tre av målen. I verksamhetsplanen framgår också att inga indikatorer finns. Det blir således svårt att uttala sig om måluppfyllelsen för dessa mål.

Ekonomistyrning

Nämndens analys av utfall

(mnkr)	Utfall helår 2020	Utfall helår 2019	Budget helår 2020
Verksamhetens intäkter	79,5	104,7	86,6
Personalkostnader	-165,5	-168,0	-169,8
Övriga kostnader	-226,9	-267,8	-243,6
Avskrivningar/nedskrivningar	-16,5	-16,2	-15,9
Internränta	-3,0	-3,4	-3,1
Resultat före kommunbidrag	-332,4	-350,7	-345,8
Kommunbidrag	345,8	356,2	345,8
Årets resultat	13,4	5,5	0
Investeringar	8,6	19,2	12,9
Erhållet investeringsbidrag	1,6	0,3	0
Nettoinvesteringar	7,0	18,9	12,9

Årets resultat uppgår till +13,4 mnkr. Resultatet blev bättre än beräknat och fördelas enligt följande; resultat för verksamhetsstöd +4,6 mnkr, bibliotek +1,5 mnkr, konserthus och symfoniorkester +6,9 mnkr och för fritid +1,4 mnkr. Verksamhetsområdet kultur uppvisade ett negativt resultat med -1 mnkr.

Nämnden har påverkats av covid-19 vilket gör att intäkterna är mindre än beräknat. Detta beror bland annat på minskade intäkterna för konserthuset, badverksamheten och Gasklockorna.

Personalkostnaderna är lägre än beräknat på grund av att några avdelningar har vakanser och att nämnden på grund av rådande pandemi varit återhållsam vad gäller rekryteringar. Övriga kostnader är lägre beroende på att verksamheten varit inställd eller begränsad under året vilket också kan tillskrivas pandemin. Som en del av det statliga stödpaketet har nämnden erhållit hyresreducering av Gavlefastigheter Gävle kommun AB, vilken totalt uppgår till 8 mnkr.

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar:
Nämndens kommentarer till det ekonomiska utfallet jämfört med budget: Resultat delår 2 och prognos 2020. Utmaningar/risker för att ej nå en ekonomi i balans för helåret?	<ul style="list-style-type: none"> • Corona påverkar Intäkter och kostnader • Förseningar i effektiviseringsarbete med lokaler pga corona • Bidrag och stöd balanserar resultatet

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Vi noterar att nämndens resultat håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige.

Vi noterar även att helårsresultatet blev bättre än årsprognosen som gjordes vid delåret. Resultat uppgick till +13,4 mnkr vilket är bättre än den prognos på -0,1 mnkr som lämnades vid delåret. Resultat skiljer sig dock inte så mycket från utfallet vid delår 2 som var +13,3 mnkr. I prognosen utgick dock nämnden ifrån att personalkostnader samt övriga kostnader skulle bli betydligt högre. Hyresreduktion har bidragit till ett bättre resultat för flera av nämndens verksamhetsområden, framförallt för verksamhetsområdet fritid.

Bibliotekets resultat är bättre än beräknat på grund av lägre personalkostnader till följd av vakanser och mindre behov av vikarier. För verksamhetsområdet kultur blev utfallet bättre än beräknat på grund av lägre personalkostnader samt lägre hyreskostnader. Resultatet för konsert och symfoniorkester blev bättre än beräknat på grund av coronastöd, hyresreduktion samt avskaffat kostnadsavdrag. Resultatet för fritidsavdelningen blev till största del bättre än beräknat, trots stort tapp av intäkter, på grund av hyresreduktionen. Kulturavdelningen gjorde ett sämre resultat än beräknat på grund av minskade intäkter från Gasklockorna, antal besök minskade kraftigt i samband med utfärdade restriktioner.

Vi noterar att nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Riskhantering

En riskanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen. Den omfattar ofta flera risker än de som tas med i internkontrollplanen.

Dialogmöte med nämnden samt kompletterande frågor

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar
Hur säkerställer nämnden att internkontrollplanen baseras på en aktuell och heltäckande riskanalys för nämnden?	Riskanalys görs enligt COSO-modellen dvs en bedömning av riskernas sannolikhet och konsekvens. Kritiska kontrollmoment följer med till den årliga Internkontrollplanen. Riskanalys (riskmatris) finns sparad hos verksamheterna där det framgår vilka kontrollmoment som följer med eller inte följer med till internkontrollplanen. Uppföljning görs vid delår 2 och vid bokslut.
Är samtliga risker i riskanalysen med i internkontrollplanen?	Samtliga risker bedöms i riskanalysen men samtliga medföljer inte till internkontrollplanen.
Finns skriftlig dokumentation/motivering till varför risker tas med till internkontrollplanen eller inte?	Den riskanalys och riskmatris som finns att ta fram i Stratsys kommer framöver (år 2021) att följa med som underlag till internkontrollplanen vid nämndbeslut. Bedömning av risker och urval av risker som följer med till internkontrollplanen görs av ledningsgruppen hos Livsmiljö Gävle. Dokumentering görs i Stratsys.

Nämndens beskrivning

En riskanalys görs på tjänstemannanivå inför nämndens beslut om internkontrollplanen. Riskanalysen finns dokumenterad i Stratsys. Det är först vid själva beslutet om internkontrollplanen som nämnden blir involverade.

Kritiska risker som tas med in i internkontrollplanen

[Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor]	●	<p>Att de satsningar som görs ej baseras på de handlingsplaner som skapats utifrån idrotts- och kulturpolitiska program samt biblioteksplanen 2025.</p> <p><u>Beskrivning</u> Efter olika former av undersökningar och enkäter ska analys göras och handlingsplaner skapas. Åtgärder måste följas upp kontinuerligt. Om det inte sker eller att man inte följer planerna finns risk att satsning görs på fel område och att resurser inte finns i relation till en växande befolkning.</p>
--	---	--

Yrkesrevisorernas iakttagelser

En iakttagelse är att riskanalysen inte beslutas om på nämnds nivå. Riskanalysen är omfattande och innehåller många risker där det sker ett urval baserat på sannolikhet för att risken ska uppstå samt konsekvens därav. När nämnden inte tar del av sektorns riskbedömning kan nämnden missa information, eftersom det endast är risker som finns med i internkontrollplanen som nämnden då får ta del av.

Vi har noterat att det i riskanalysen finns en identifierad risk som är röd, dvs kritisk, men som inte hanterats i nämnden då den inte är med i internkontrollplanen. Det som är mindre tydligt är varför denna risk inte tas med trots att det i riskanalysen bedöms vara medelstor sannolikhet att den uppstår samt att konsekvensen skulle bli stor.

Kritiska risker som inte tas med in i internkontrollplanen

<p>[Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen]</p>		<p>Att de trygghetsronder som genomförs inte speglar olika besökare och deras behov. Trygghetsronder ska involvera redan befintliga besökare och de som ännu inte aktivt deltar i våra verksamheter.</p> <p><u>Beskrivning</u> Inom våra anläggningar bedrivs många olika aktiviteter riktat till personer med olika åldrar och kön. Viktigt att de ronder som görs speglar vardagen på anläggningen.</p>
---	---	---

Yrkesrevisorerna rekommenderar att nämnden fattar beslut om riskanalys. Ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 7 § kommunallagen på nämnden.

Intern kontroll

Dialogmöte med nämnden

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar
<p>Bedömer nämnden att man har en återrapportering som ger en tillfredställande intern kontroll över verksamheten?</p>	
<p>Ekonomi:</p>	<p>Vi får en bra rapportering avseende ekonomi, det har varit väl fungerande i många år. Ekonomiska rapporter sker vid varje nämndssammanträde. Ekonomiseminarium via Teams har genomförts, för att bidra transparent budgetprocess, med nämnden två gånger under år 2020.</p>
<p>Måluppfyllelse och uppdrag:</p>	<p>Vi får en bra rapportering avseende måluppfyllelse, det har varit väl fungerande i många år. Verksamhetsrapporter sker vid varje nämndssammanträde.</p>
<p>Köer/ärendeflöden</p>	<p>Vi får lista över beslutade ärenden när besluten har verkställts. Styrningen sker utifrån politiskt beslutade program och besluten tas därefter på delegation.</p>

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Nämnden ska enligt 6 kap 7 § kommunallagen se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Varje nämnd har en skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde (5 § Gävle kommuns Internkontrollreglemente).

Varje nämnd skall årligen antaga en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen (6§ Internkontrollreglementet).

- Vi noterar att internkontrollplanen har antagits i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet.

Kommunstyrelsen har gjort en uppföljning av internkontrollen för samtliga nämnder vilken presenterades i samband med sammanträdet i juni 2020. Förutom mål och uppdrag finns även ett antal program som kommunfullmäktige tagit beslut om. Ett av dessa program beslutades under maj 2018 och det är "Mål och riktlinjer för privata utförare".

- Nämnden har ingen risk som är kopplad gentemot detta, vilket kan vara i sin ordning om de inte har identifierat risker som bör omfattas av internkontrollplanen.

Kommunfullmäktiga har beslutat att det i nämndernas riskanalys ska framgå hur verksamheten säkerställer tillräcklig insyn, uppföljning och kontroll av privata utförare.

- Vi noterar att nämnden enligt kommunstyrelsens kontroll av riskbedömningar i Stratsys har med det i riskbedömningen.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen skall, med utgångspunkt från antagen plan, löpande rapporteras till nämnden. Rapportering skall ske skriftligt (7§ Internkontrollreglementet).

- Vi noterar att nämndens internkontrollrapport fastställts i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet. Nämnden klarmarkerade internkontrollrapporten i enlighet med kommunstyrelsens instruktioner.

Fem av de 11 kontrollmoment som är kopplade till nämndens 11 risker har rapporterats med avvikelse och fem har rapporterats utan avvikelse. Av de kontrollmoment som rapporterats med avvikelse tillhör två risker som bedöms som kritiska. Ett kontrollmoment är inte utfört vilket är kopplat till risken **[brister i den årliga uppföljningen i det systematiska arbetsmiljöarbetet]**. Kontrollmomentet har inte genomförts då utfall saknades vid bokslut och kan följas upp tidigast under mars 2021. Vi noterar vidare att många kontrollmoment enligt internkontrollplanen återrapporeras årligen. Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att se över periodiciteten avseende återrapporering av kontrollmoment som finns i internkontrollplanen gällande de risker som har högst risknivå.

Övrigt

Dialogmöte med nämnden

Covid-19

Frågor från kommunrevisionen	Nämndens svar
Hur har pandemin påverkat nämndens verksamhet?	
Ekonomi:	Minskade intäkter för konserthus, badverksamhet och tillfälliga lokalupplåtelser och arrangemang hos Gasklockorna och Gavlehov.
Statsbidrag för att kompensera, direkt eller genom återsökning av kostnader?	Kulturrådet ca 0,05 mnkr, GSO 3,5 mnkr via Region Gävleborg, hyreskompensation 4-8 mnkr utsatta branscher via GFAB
Personal:	Ej ökad sjukfrånvaro.
Brukare:	Stödpaket, framflyttad förfallodag.
Ändrad verksamhet för att minska smittspridning:	Distansarbete. Skärmar på bibliotek. Streamade konserter och evenemang som Stolt och nykter.

Nämndens sammanfattning av de viktigaste händelserna

<p>Ny organisation inom Livsmiljö Gävle</p> <p>Inom sektor Livsmiljö Gävle har arbete med den nya organisationen pågått. Strukturen med tydliga roller och ansvar i och mellan de nya enheterna förväntas leda till effektivare verksamhet. Kulturavdelningen har under året omorganiserat delar av sin verksamhet. En fortsatt utveckling av kulturen i en kommun som växer och utvecklas ligger till grund för omorganisationen. Genom att förena Konstcentrum med Kultur- och föreningsstöd så uppnåddes flera samordningsvinster kring framförallt administrativa uppgifter och förutsättningar skapades för en hållbar arbetsmiljö. Gasklockorna har bildat en egen enhet som kan fokusera på att driva viktiga utvecklingsfrågor.</p>
<p>Ett nytt Kultur- och bildningscentrum och ombyggnation av Förvaltningshuset</p> <p>När det gäller Kultur- och bildningscentrum så har invånare haft möjlighet att påverka genom samråd där de fått tycka till. Stadsbiblioteket och Konsument Gästrikland blir kvar och nya verksamheter flyttar in såsom Bio 7:an, Konstcentrum och Turistcenter. Byggstart är mars 2021 och inflyttning beräknas bli år 2023.</p> <p>Byggstart för ombyggnation av Förvaltningshuset är våren år 2021. Projektledare är utsedd och det finns en arbetsgrupp med medarbetare från varje avdelning. Ombyggnationen ska leda till att nästan dubbelt så många arbetsplatser inryms i Förvaltningshuset. Målet är en modern arbetsmiljö, flexibla kontor och att skapa fler samarbeten.</p>
<p>Covid-19</p> <p>Sedan mitten av mars har Livsmiljöns verksamheter påverkats av den rådande coronapandemin och de begränsningar i samhället som följt. Försiktighetsåtgärder har vidtagits för att skydda personal och för att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer.</p> <p>Plexiglas vid utlåningsdisken på biblioteket, hemleverans av böcker samt</p>

begränsningar i omklädningsrummen på Fjärran höjder är några av åtgärderna.

Kultur har ställt om verksamheten och har tittat på alternativa lösningar för flera olika evenemang. Kulturskolan har anpassat verksamheten och bedrivit distansundervisning inom flera områden. Kulturavdelningen har även delat ut ett riktat coronastöd till kulturaktörer.

Under året har fritid fått arbeta en hel del med att hantera frågor kopplat till covid-19. Verksamheterna har ställt om efter Folkhälsomyndighetens och andra myndigheters rekommendationer för att hindra spridning av covid-19. Lokala skärpta allmänna råd, på grund av att smittspridningen ökade i Gävleborg under hösten, medförde att idrottsanläggningar och badhus i november stängdes för allmänheten. Anläggningarna var endast öppna för förenings- och skolverksamhet samt yrkesmässig idrott. Många har i år sökt sig ut i naturen. Friluftsområden, motionsspår, leder, naturstigar och utomhusgym har nyttjats flitigt.

Med anledning av covid-19 har Gävle Konserthus streamingverksamhet, med gott resultat, kraftigt expanderat. Kvalitetsnivån har uppmärksammats av media. Under år 2020 har konserter strömmats vid 27 tillfällen med mottagarvolym på ca 25 000.

Internationellt framgångsrik turné

Gävle Symfoniorkesterns mycket framgångsrika turné till Storbritannien i mars har genererat många internationella kontakter och redan resulterat i en återinbjudan från den Londonbaserade agenturen. Turnén genomfördes under ledning av chefsdirigent Jaime Martín. Solist var världsviolinisten Viktoria Mullova. Totalt gavs 7 konserter i Leeds-Manchester-Cambridge-Cheltenham-Guildford-London-Edinburgh.

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande

Utifrån den grundläggande granskning som gjorts via nämndens egen rapportering, dialogmöte med kommunrevisionen samt uppföljning av tillsynsrapporter gör yrkesrevisorerna nedanstående bedömningar och rekommendationer. Nämnden omfattas även av redovisningsrevision samt en fördjupad granskning av löneprocessen som båda resulterar i egna rapporter.

Yrkesrevisorerna tar nedan ställning till om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, om ekonomistyrningen är tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Ekonomistyrning

Vi noterar att nämndens resultat håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Det ekonomiska utfallet är positivt och nämnden gör ett överskott om +13,4 mnkr. De minskade intäkterna på grund av den begränsade verksamheten har mötts upp av lägre personalkostnader samt statligt stöd i form av bland annat hyresreduktioner. Det finns en återkommande rapportering av det ekonomiska utfallet och nämnden får även uppdaterade prognoser i samband med nämndsammanträden.

Yrkesrevisorernas bedömning är att nämndens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi för 2020 varit tillfredsställande.

Verksamhetens målstyrning

Kultur- och fritidsnämnden har fem mål som överensstämmer med de kommunövergripande målen. Det finns endast indikatorer kopplade till två av målen vilket gör att det är svårt att uttala sig om måluppfyllelsen för övriga tre mål. Måluppfyllelsen för de mål med tillhörande indikatorer som finns har påverkats kraftigt av covid-19. Kultur- och fritidssektorn har drabbats hårt av restriktioner med begränsningar i verksamheterna som följd. Det har ställts krav på omställning och digitalisering vilket nämnden också påvisat att man lyckats göra i den mån det har varit möjligt.

Nämnden bidrar i olika utsträckningar till de kommunövergripande målen genom sin verksamhet. Med anledning av ovanstående bedömer yrkesrevisorerna att verksamheten delvis varit ändamålsenlig.

Internkontroll

Internkontrollplan samt internkontrollrapport är upprättat i enlighet med reglemente och har antagits i nämnd. Reglementet är dock från 1999 och skulle behöva en översyn med tydligare riktlinjer gällande återrapportering och uttalat ansvar för riskanalys. Riskanalysen görs idag på tjänstemannanivå och yrkesrevisorernas rekommendation är att den bör beslutas på nämndnivå för att nämnden ska kunna säkerställa en tillräcklig internkontroll enligt kommunallagen. Då nämndernas interna kontroll syftar till att återrapportering ska förmedlas på ett sådant sätt att beslutsfattare kan vidta erforderliga åtgärder, bör nämnden se över periodiciteten avseende återrapportering av de kontrollmoment som finns i internkontrollplanen gällande de risker som har högst risknivå.

Yrkesrevisorernas bedömning är att nämndens interna kontroll delvis är bristfällig. För att den interna kontrollen ska anses vara tillräcklig är yrkesrevisorernas bedömning att nämnden behöver se över ovanstående.